

2018-2023

Mini Bölcsődei Szakmai Program

WWW.harkanyiovoda.hu
HARKÁNYI ÓVODA, MNI BÖLCSŐDE ÉS KONYHA

Tartalom

A mini bölcsőde adatai:.....	3
A mini bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:.....	4
Bevezetés	5
Intézményünk bemutatása	5
Tárgyi feltételek	6
Személyi feltételek	8
A kisgyermeknevelőink fő feladata	9
Továbbképzési kötelezettség	9
Ellátandó célcsoport, az ellátandó terület jellemzői	10
Bölcsődei ellátás igénybevételének feltételei	11
A szakmai program célja:	13
Intézményünk Hitvallása	14
A mini bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei	14
A mini bölcsődei nevelés-gondozás feladata	17
1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	18
2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	18
3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	19
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	20
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	20
„Saját kisgyermeknevelő”-rendszer	20
Gyermekcsoportok szervezése	21
Tárgyi feltételek	21
Napirend	21
BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI	22
Gondozás	22
A gondozás szervezése	23
Gondozási tevékenységek	23
<i>Játék</i> tevékenység	27
Tanulás	29
Mozgás, mozgásos játékok	29
Mondóka, ének, zene	31
Vers, mese	32
Alkotótevékenység	33
Környezeti nevelés a mini bölcsődében	35
Egyéb tevékenységek	36
A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére	36
Hagyományok, ünnepek, rendezvények a mini bölcsődében	37

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	38
Kapcsolattartás a szülőkkel	38
A családlátogatás.....	38
Beszoktatás (adaptáció)	39
Napi kapcsolattartás.....	40
Üzenő füzet	41
Fogadóóra, egyéni beszélgetés	42
Szülőcsoportos beszélgetések	42
Szülői értekezlet	42
Szervezett programok	42
Indirekt kapcsolattartási formák	43
Nyílt napok	43
A mini bölcsőde kapcsolatrendszere.....	43
A mini bölcsődénk kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül.....	43
Mini bölcsőde és óvoda kapcsolata	44
Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel	45
Kapcsolatunk a gyermekélelmézzel	45
Együttműködés a Kormányhivatallal	46
Kapcsolat az ÁNTSZ munkatársaival	46
Kapcsolat a fenntartóval.....	46
Egyéb kapcsolatok	46
A Szakmai Program működésének, bevalásának ellenőrzési rendszere	47
Gyermekről vezetett dokumentáció	47
A gyermekekről vezetett intézmény szintű dokumentáció	48
A gyermekekről vezetett csoport szintű dokumentáció	48
A gyermekekről vezetett egyéni szintű dokumentáció:	48
Napi jelentés kimutatás.....	48
Gyermek egészségügyi törzslap	48
Üzenő-füzet	49
Csoportnapló.....	49
Személyi térítési díjak és nyilvántartása.....	49
Minőségi munkavégzés a bölcsődében, a nevelőmunka belső ellenőrzése	49
Gyermekvédelmi program	50
Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme.....	50
Élelmezés	53
Mellékletek	53

Mottónk:

*„Minden gyermek egy megismételhetetlen
csoda és a hozzá vezető útnak is
csodának kell lennie”*

A mini bölcsőde adatai:

A mini bölcsőde neve: Harkányi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha

Az Intézmény címe: 7815, Harkány Dankó P. u. 7/1

Intézményvezető: Kanizsai-Tóthné Szijártó Anikó

Telefonszám: 72/480-330, 30/ 254-61-45

Weboldal: harkanyiovoda.hu

e-mail: ovodavezeto1@gmail.com

Férőhely: 14 fő

Fenntartó neve: Harkányi Körzeti Óvodai Társulás

Fenntartó székhelye: 7815, Harkány Petőfi Sándor u. 2-4

Fenntartó képviselője: Baksai Endre Tamás Harkány Város Polgármestere

Telefonszám: 72/480-100

e-mail: titkarsag@harkany.hu

Ellátási terület: Harkány, Drávaszerdahely, Márfa

Szakmai programot készítette: Kanizsai-Tóthné Szijártó Anikó

Az intézmény közfeladata: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. alapján köznevelési intézményként gondoskodik a köznevelési feladat óvodai ellátásáról, továbbá biztosítja a hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43/A § alapján a gyerekek napközbeni ellátása mini bölcsődei formában, valamint ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/A.§ - a szerinti intézményi gyermekétkeztetést.

A költségvetési szerv alaptevékenysége:

- ✓ Óvodai nevelés

- ✓ Mini Bölcsődei ellátás
- ✓ Intézményi gyermekétkeztetés

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

- ✓ Gyermek mini bölcsődei ellátása
- ✓ Gyermekétkeztetés köznevelési intézményekben
- ✓ Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátásának szakmai feladatai

A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Harkány, Drávaszerdahely, Márfa

A mini bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

- ⇒ Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- ⇒ az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- ⇒ 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény).
- ⇒ 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- ⇒ 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- ⇒ 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről,
- ⇒ 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- ⇒ 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- ⇒ 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevő nyilvántartásáról és az országos jelentési rendszerről

[a1] megjegyzést írt: Első rendeltként a bölcsődei ellátás elsődleges szabályzó rendeletét a 15/1988 NM rendeletet javasolom megjelölni.

- ⇒ 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- ⇒ 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- ⇒ 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról

Bevezetés

Intézményünk bemutatása

Harkány a déli határ menti, Tenkes hegy lábánál fekvő kisváros, kellemes mediterrán klímájával, híres gyógyvizével vált ismerté.

A Harkányi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha fenntartója a Harkányi Körzeti Óvodai Társulás. A Mini Bölcsődei ellátás Harkányra, Drávaszerdahelyre és Márfára terjed ki. Harkány város egyetlen, körzetesített óvodája és mini bölcsődéje. Intézményünk nagykiterjedésű épület komplexum, Harkány központjában, távol a forgalmas főutaktól, kerékpárút mellett jól megközelíthető helyen, közvetlenül az iskola mellett, egészségügyi intézmények közelében helyezkedik el. Népsége megközelítőleg 3600 fő. Intézményünk 1992-ben került átadásra. Intézményünk blokkosított rendszerben épült, minden blokkban 2 csoportszoba, gyermekmosdó, gyermek öltöző, felnőtt mosdó és egyéb kiszolgáló helyiségek találhatóak. Minden blokk külön udvarrészsel rendelkezik. Jelenleg hét óvodai csoporttal működünk, melyek között van osztatlan és osztott életszervezésű is. Az egyik osztatlan csoportban német nemzetiségi nevelés folyik. Mini bölcsődénkben 2 csoportban várjuk a gyerekeket 2018.szeptember 01-től.

Intézményünket minden oldalról nagy füves udvar veszi körül, amit 2013-ban pályázati forrásból modern, jó minőségű, biztonságos játékokkal szereltek fel. Játékra sportolásra alkalmas betonteraszkok, és hatalmas zöld terület veszi körbe az intézményt.

Az alapvető szolgáltatások mindenki számára elérhetőek. Az egészségügyi alapellátási rendszer jól kiépített és biztonságosan üzemel. Háziorvosi és védőnői ellátás két körzetben működik, a fogorvosi alapellátás helyben biztosított. Az intézményünk szomszédságában lévő Kitaiebel Pál Általános Iskola 8 évfolyamos, jól felszerelt, a mai igényeknek megfelelő bázis intézmény. A mini bölcsőde megnyitásával a Harkányban lakó kisgyermekes szülők igen szerencsésnek

[a2] megjegyzést írt: A szakmai programot egy helyzetelemzéssel célszerű kezdeni, melyben bemutatásra kerül az intézmény: „Intézményünk bemutatása”

mondhatják magukat, hiszen a településen a bölcsődés korosztálytól kezdve az általános iskola végéig, van napközbeni ellátás.

Tárgyi feltételek

Intézményünkben, az esztétikus, szép, korszerűen kialakított épületben a helyiségek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszóudvar kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

A mini bölcsőde az óvoda épületén belül egy óvodai blokk, azon belül két óvodai csoportszoba átalakításával került kialakításra. Minden szükséges feltételnek eleget teszünk mind tárgyi, mind személyi feltételek tekintetében. Mini bölcsődénk két mini bölcsődei csoportszobával és azokhoz közvetlenül kapcsolódó gyermekmosdóval és gyermeköltözővel rendelkezik. A mini bölcsőde udvarrésze teljesen elkülönített, kerítéssel el van választva az óvodai játszó udvartól. Az intézmény ezen, része akadálymentes feljáróval van ellátva, a babakocsival közlekedők könnyen meg tudják közelíteni a mini bölcsődét. A közös folyosó végén babakocsi tároló rész került kialakításra, a közelébe helyezkedik el az akadálymentes mosdó/ illemhely (a szülők számára). Az óvodában elhelyezkedő só szobát a hét egyik meghatározott napján csak a mini bölcsődések használják. Használat előtt és után is fertőtlenítjük a helyiséget.

A gyermeköltöző (átadó helyiség) a folyosóról nyílik, mely kapcsolódik a csoportszobához és a mosdóhelyiséghez. A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket, és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosított a ruhák, cipők tárolására. A gyermekek saját ruhájukban vannak.

A csoportszobából is közvetlenül üveges ajtón keresztül el lehet jutni a mosdóhelyiségbe. A fürdőszobában az előírásoknak megfelelő méretben mosdó, gyermek WC, pelenkázó asztal, és zuhanyzó, törölközőtartó, szeméttárolók, gyógyszerszekrény stb. van biztosítva.

Felnőttek részére kialakított szociális helyiségek (mosdó, Wc, Öltöző) a mini bölcsődei részen rendelkezésre állnak.

A kisgyermeknevelők az óvónői szobát és az ott található gépeket (laptop, fénymásoló stb.) használhatják az adminisztrációs feladatok elvégzéséhez.

A melegítő/tálaló konyha az épület középső részén helyezkedik el.

Az épület, valamint a gyermekek által használt helyiségek szárazak, világosak, jól szellőztethetőek, jól fűthetőek.

[a3] megjegyzést írt: Javaslom a tárgyi feltételeket a személyi feltételek elé tenni, mert így jobban érthető a szakemberek száma és feladatuk, valamint a személyi feltételek utolsó mondata átvezeti a következő részt.

[a4] megjegyzést írt: Itt javaslom megemlíteni a két mini bölcsődei csoportszobát, az azokhoz közvetlenül kapcsolódó fürdőszobát és gyermeköltözőt.

A Szakmai Program megvalósításának alapfeltétele a biztonságos, barátságos, esztétikus, gyermekközpontú és családcentrikus bölcsődei környezet és tárgyi eszközrendszer. A mini bölcsődénk külső képe, udvara, terasza és belső helyiségei biztosítják a gyermekek jó komfortérzetét.

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a mini bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a mini bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

A mini bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszóudvar, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából. Ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Benne burkolt és fűvesített felületek is egyaránt megtalálhatóak. Udvarunkon homokozó, vízpermetező és beépített nagymozgást fejlesztő játékokat helyeztek el.

A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés. A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról). A gyermekszobák bútorzata, berendezése – felszerelése megfelelő. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető állatpárnák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet. A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételel történik.

Egészségügyi szempontok:

A csoportszobában megtalálható játékok könnyen tisztán tarthatóak, fertőtleníthetőek. Külön gondot fordítunk, hogy gyermekeink játékterében ne legyenek törött, apró, könnyen lenyelhető eszközök játékok. Nagyon odafigyelünk a balesetmentes környezet biztosítására. Csecsemő-, típegő korú gyermekek nem férhetnek hozzá olyan apró játékeszközökhöz melyek orrba, vagy fülbe kerülhetnek.

Pedagógiai szempontok:

Minden tevékenységformához biztosítjuk a megfelelő játékszereket (manipuláció, konstruálás, utánozó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék, stb.).

Fontos szempont, hogy a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését. Több fajta lehetőségre lehessen felhasználni.

Biztosítjuk a más nemzetek szokásait tükröző játékokat is.

Játékválasztásnál szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

A játékok kivitelezése igényes, a fokozott igénybevételnek megfelelő.

Elhelyezés:

- Nyitott játépolcon, állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban.
- Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban).
- Kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a típegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.

A bölcsődénk kiszolgáló helységei (konyha, raktárak, előkészítők,) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük megfelelő.

Személyi feltételek

A mini bölcsődében egymás iránt tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő felnőttek dolgoznak, akiknek személyisége meghatározó a gyermekek számára.

feladatkör	végzettség	
kisgyermeknevelő	Kisgyermekgondozó, -nevelő	OKJ-s szakképesítés
bölcsődei dajka	Bölcsődei dajka	
helyettesítő	Kisgyermekgondozó, -nevelő	OKJ-s szakképesítés

A fő nevelési-gondozási feladatokat két fő kisgyermeknevelő és két fő bölcsődei dajka, valamint egy fő helyettesítő kisgyermeknevelő végzi. Ennek köszönhetően a

[a5] megjegyzést írt: Ezt a részt javaslok nem feltételes módban megfogalmazni. PL. A csoportszobában megtalálható játékok könnyen tisztántarthatóak, fertőtleníthetőek. Különös gondot fordítunk arra, hogy a gyermekek játékkerében ne legyenek törött, apró, könnyen lenyelhető..... Játékválasztásnál szempont a nemek közötti egyenlőség betartása...

[a6] megjegyzést írt: javaslok megjelölni helyettesítő munkakörét.

kisgyermeknevelők helyettese is ismerős személy lesz a gyermekek számára. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka egymást segítve látják el a feladatokat.

A kisgyermeknevelő a Szakmai Program alapján látja el nevelő-gondozó munkáját, személyiségén keresztül valósul meg a program cél- és feladatrendszere. A legújabb szakmai módszerek alapján fejleszti a gyermekek személyes kompetenciáit, azon belül támogatja önállósodásukat. Fejleszti a gyermekek kreativitását, alkotókészségét. A természethez közelítve spontán ismereteket nyújt, ezáltal folyamatosan fejlesztjük a gyermekek személyes kompetenciáját, támogatjuk önállósodásukat. A kisgyermeknevelő lényeges személyiségjegye a nyitottság, beleélési készség, érdeklődés a környezet iránt, elfogadó, segítő, támogató attitűd. A kisgyerekekkel kapcsolatban állók, felnőtt modellként befolyásolják a nevelési légkört, a gondozás folyamatát.

A bölcsődei dajka feladatai a higiénés feltételek biztosításán túl a kiegészítő feladatok ellátása, valamint gyermekfelügyelet.

A szakmai fejlődés segítői lehetnek a bölcsődei szaktanácsadók és szakértők.

A mini bölcsőde körül jelentkező munkában a Harkányi Városgazdálkodási Zrt. közfoglalkoztatott dolgozói nyújtanak segítséget.

A kisgyermeknevelőink fő feladata

Ez a hivatás a családok segítségéről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szól.

Az elsődleges motivációs cél – a másiktól való gondoskodás, odafigyelés, törődés. A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő mintanyújtáson van. Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása a szomorú gyermek megnyugtató, megvigasztalása. Céljuk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört. Mindezeket a mini bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

Továbbképzési kötelezettség

2016. január 1-jétől megtörtént a pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett főiskolai végzettséggel rendelkeznek.

[a7] megjegyzést írt: A bölcsődei nevelési egyik fő feladata a személyes kompetenciák fejlesztése, köztük az önállósodás támogatása, javasolom ezt is belefoglalni.

Az Nmr.176 §-al egészül ki: bölcsődei dajka munkakör, melynek 2018. december 31.-ig kell megfelelni.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottainknak szakmai továbbképzési kötelezettségüknek eleget tenni. **A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető.**

A továbbképzések ütemezése a továbbképzési programban történik, mely 6 éves ciklust ölel fel. A képzési ciklus alatt középfokú szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A főiskolai végzettséggel rendelkezőknek a pedagógus életpályamodellel az irányadó.

A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő érdeklődési körének megfelelően.

- ✓ Belső képzések, szakmai műhelyek szervezése.
- ✓ A munkájára igényes szakember önképzés formájában is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.
- ✓ **A továbbképzések mellett helyben megbeszéléseket, munkaértekezleteket tartunk. Távlati cél, hogy a középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelőink szerezzenek főiskolai végzettséget.**

[a8] megjegyzést írt: Ezt egy külön részben javasolom kifejezni, mivel az NM rendelet 4/A.§ h) pontja külön nevesíti.

Ellátandó célcsoport, az ellátandó terület jellemzői

A bölcsőde kiegészíti a családi nevelést, és a kettő összhangja, a bölcsőde és a család folyamatos együttműködése a gyermek fejlődésének feltétele. Intézményünkben a gyermekek összetétele heterogén. Megtalálható az értelmiségi családból érkező, valamint az alacsonyabb iskolázottságú szülők gyermekei is. Szerencsére azt tapasztaltuk, hogy intézményi szinten jelentős számban csökkent a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, mindez azért, mert egyre több szülő megy el dolgozni, és segély helyett fizetésből élnek.

A hagyományos anyai-női szerepek megváltoztak, a családok szűkös anyagi keretei miatt fontossá vált a munkavállalás mindkét szülőt tekintve, a gyermekek napközbeni ellátása iránti igény megnövekedett. A megváltozott jogszabályok, amelyek támogatták a GYED, GYES melletti munkavégzést, tovább növelték a bölcsődei ellátás igényét. A gyermekek napközbeni

[a9] megjegyzést írt: Ez a rész az ellátandó célcsoportról, az ellátandó terület jellemzőiről szól, javasolom külön fejezet részben jelölni – NM rendelet 4/A.§ szerint, a helyi környezet, az intézményi környezet és a személyi feltételek bemutatását követően.

ellátására megoldási alternatíva - melyet a legújabb gyermekjóléti törekvések is szorgalmaznak, - a mini bölcsőde létesítése és működtetése, ahol a 20 hetes – 3 éves korú gyermekeket nevelünk, gondozunk.

Célunk, hogy hosszú távú jó színvonalú alapellátást biztosítsunk a családok számára. Kiemelt feladatunknak tekintjük munkánk során, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a napközbeni ellátás magas színvonalon. A szakszerű nevelés – gondozás során, kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés. A szakdolgozók létszáma megfelel a törvényi előírásoknak, a szakmai felkészültségre is nagy hangsúlyt fektetünk.

A kialakított mini bölcsődénk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük.

Védőnői felmérés alapján a születések száma (várandós anyukák) emelkedő tendenciát mutat, így bízunk abban, hogy minden évben sikerül a mini bölcsődei férőhelyszámot betölteni a 0-3 éves korú gyermekekkel.

Bölcsődei ellátás igénybevételének feltételei

Az ellátásunkat elsősorban Harkányi, Márfai és Drávaszerdahelyi állandó vagy ideiglenes lakóhellyel rendelkező kisgyermekes családok gyermekei részére biztosítjuk. A jogszabályi előírások betartása mellett.

Igénybevétel módja:

- a szülők egész évben jelentkezhetnek, a gyermekek felvétele egész évben folyamatosan történik
- a beiratkozások április végén, ill. május közepén történnek a következő nevelési évre, melynek pontos időpontjáról a szülőket több fórumon is tájékoztatjuk.

A bölcsődei felvétel rendje: A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Bölcsődénkbe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. Előnyben részesítjük a

[a10] megjegyzést írt: A bölcsődei ellátásban a felvétel egész nevelési évben folyamatos, az lehetséges, hogy április végén, május elején történik egy beíratkozás.

[a11] megjegyzést írt: „Bölcsődénkbe felvehető...” Javaslom a szakmai program egészét átírni a helyenként általános megfogalmazás helyett személyesebbre.

[a12] megjegyzést írt: előző megjegyzéshez a6 pl. ...részesítjük....

felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. Védelembé vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezheti a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Mini bölcsődénkben a **bölcsődei** nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Mini bölcsődénk nyitva tartása:

A mini bölcsődénk nyitvatartási idejét a **fenntartó határozza meg** figyelembe véve az intézményünkbe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát. Mini bölcsődénk, munkanapokon a reggel 7 órától este 17 óráig tart nyitva a fenntartó döntése alapján.

A mini bölcsődénk nyári nyitvatartási rendjét is a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi ellátásának megszervezéséről. A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a mini bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.

[a13] megjegyzést írt: előző megjegyzéshez a6 pl. bölcsődénkben a bölcsődei nevelés a családi

[a14] megjegyzést írt: előző megjegyzéshez a6 pl....a fenntartó határozza meg figyelembe véve....

A szülőket március 1-jéig tájékoztatnunk kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk:

- a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen
- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit; és
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy - a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

[a15] megjegyzést írt: előző megjegyzéshez a6 pl. ...
biztosítjuk:

A mini bölcsődei ellátás megszűnik

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

A szakmai program célja:

A szakmai programmal célunk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó

gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés.

A bölcsőde valamennyi dolgozója a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai értékeinek elkötelezettje és tisztelője.

A Harkányi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha saját Szakmai Program szerint végzi tevékenységét, amely összhangban áll, „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával.”.

A Szakmai Program a bölcsőde első számú szakmai dokumentuma, melyet minden kisgyermeknevelő alkalmaz a napi nevelő-gondozó munkájában.

Programunkban hittel és tudatosan törekszünk az esélyteremtésre, a negatív hatások mérséklésére, a pozitív hatások felerősítésére, a hátrányok csökkentésére.

Programunkkal biztosítjuk, hogy az általunk gondozott-nevelt gyermekek a mindennapjaikat szeretetteljes, nyugodt légkörben éljék.

Intézményünk Hitvallása

Mini bölcsődénkben a gyermekek személyiségének fejlesztése tudatosan tervezett és szervezett, irányított pedagógiai munka, az egész életre kiható és meghatározó felelősségteljes tevékenység. Számunkra minden gyermek egyedi, fejlődését genetikai adottságai, az érés sajátos törvényszerűségei és a környezeti hatások együttesen határozzák meg. Mindennapi feladatunk a testi-lelki szükségleteik kielégítése, önmagukhoz képest való fejlődésük biztosítása.

A mini bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei

A szakszerű nevelést – gondozást az alábbi alapelvek érvényesítésével valósítjuk meg, melyet minden kisgyermeknevelő magának érez és legjobb tudása szerint ezek szerint neveli-gondozza a rábízott kisgyermeket.

[a16] megjegyzést írt: Az alapelvek kifejtésénél javasolom az alapprogramban megfogalmazottak nem szöszerinti leírását, hanem az adott intézményre adaptálását (ahogy az a feladatoknál is van).

<i>A család rendszerszemléletű megközelítése</i>	A bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Komplex látásmód alkalmazásával nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekintjük. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozásával szakembereink hozzájárulhatnak a család életminőségének javításához.
---	--

<i>A koragyermekkor intervenciós szemlélet befogadása</i>	A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkor intervenciós szemlélet alkalmazására. A kisgyermeknevelőink fontos feladata az esetlegesen felmerülő fejlődési elmaradások, megtorpanások felismerése jelzése.
<i>A családi nevelés elsődleges tisztelete</i>	A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A mini bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a mini bölcsőde életébe.
<i>A kisgyermeki személyiség tisztelete</i>	A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A mini bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.
<i>A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe</i>	A mini bölcsődei nevelésben meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan nagy hangsúlyt fektetünk a kisgyermeknevelők szakmai tudásának szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáinak fejlesztéséért.
<i>A biztonság és a stabilitás megteremtése</i>	A kisgyermek egyéni igényeitől függő, a mini bölcsődébe történő beszoktatásra, adaptációs időszakokra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.
<i>Fokozatosság megvalósítása</i>	A fokozatosságnak minden területen érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.
<i>Egyéni bánásmód érvényesítése</i>	A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A mini bölcsődei nevelésben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell

	megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a mini bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.
<i>Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége</i>	A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.
<i>A gyermeki kompetencia- késztetés támogatása</i>	A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bírnak. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A szakszerű nevelés-gondozás akkor valósulhat meg, ha a mini bölcsődében érvényesülnek a következő szempontok:

- a nevelés-gondozás egysége,
- a gyermek életkori-és egyéni sajátosságai,
- a személyi-és tárgyi környezetének állandósága,
- az önállósodáshoz szükséges megfelelő idő biztosítása, a gyermekek ösztönzése,
- a pozitív megnyilvánulások támogatása,
- az ismétlődés, rendszeresség a tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményezi, ezzel növeli a gyermekek biztonságérzetét,
- alkalmazkodó képességük fokozatos terhelése, pedig lehetővé teszi a változások zökkenőmentes elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

A mini bölcsődében a gondozás mellett a nevelés egyre nagyobb teret kap. A gyermek személyiségét, az egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve van kialakítva a napirend. Engedjük a gyermekeknek, hogy saját személyiségüket önmaguk alakíthassák ki. A saját kisgyermeknevelő-rendszerrel, a felmenőrendszerrel növeljük az érzelmi biztonságot, és a környezet állandóságával az érzelmi biztonságot erősítjük. Odafigyelünk arra, hogy egységes nevelői hatások érhék a gyerekeket, és úgy gondoljuk, ennek alapja az egymáshoz való őszinte odafordulás és alapvető erkölcsi normák.

A mini bölcsődei nevelés-gondozás feladata

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermek testi-lelki és szellemi szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

A mini bölcsődénk 20 hetes kortól 36 hónapos korig nyújt napközbeni ellátást a gyermekek részére.

Célunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása az alapvető emberi és szabadságjogok tiszteletben tartásával, nyugodt, családi hangulatban, szeretetteljes elfogadó légkörben.

A kisgyermek elsajátítja azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben.

A bölcsődéskorú gyerekek sokoldalú, kiegyensúlyozott, egészséges, színes egyéniségének kialakítása, harmonikus személyiségének fejlesztése, az életkoruknak legmegfelelőbb tevékenységi formák, a tervszerű rendszeres mozgás és a játék segítségével, valamint a néphagyomány ápolás, a természetóvás gazdag eszközrendszerével. Maximálisan törekszünk az érzelmi biztonságot adó kapcsolatok, az egészséges életmód, az alapvető szokásrendszer megalapozására.

Törekszünk a családdal való szoros együttműködésre.

Figyelembe vesszük, hogy a gyermekeket életkoruknál fogva gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Kiemelt feladatként kezeljük az egészségnevelést, a megfelelő táplálkozás és mozgás fontosságát. Az intézménybe járó gyerekek egészséges életmódjának kialakítása és biztosítása érdekében a helyi sajátosságok figyelembevételével biztosítjuk az esélyegyenlőséget. Az egészség szomatikus, pszichikus és szociális elegettséget, harmóniát jelent.

Hisszük, hogy ha megalapozunk gyermeinkben a környező világgal és önmagukkal való harmóniában élés képességét, felnőtt korukban is megállják a helyüket.

Segítünk a természet szépségeinek felfedezésében, figyelemfelkeltéssel a mikrokörnyezetünk szépségeire, növény –és állatvilágukra.

Mini bölcsődei nevelésünk tartalmát a néphagyomány ápolás sokszínű tevékenységrendszere gazdagítja. A gyermek cselekvésein keresztül olyan későbbi életére is meghatározó élményeket kap, amelyek a szülőföldhöz, a társakhoz való érzelmi kötődést is meghatározza. Fontosnak

tartjuk a hagyományőrzést, -ápolást mini bölcsődénkben, a városi hagyományok felelevenítését, ünnepekre hangolódást. Ezekkel a legfontosabb témákkal szeretnénk a kisgyermek mini bölcsődei életét hangulatosabbá, színesebbé, tartalmasabbá tenni, hogy nyitottak és fogékonyak legyenek a külvilág szépségeire, vidám, boldog és tartalmas gyermekkoruk legyen. Fontosnak tarjuk a szülők megnyerését és támogatását munkánk sikeressége érdekében. Ezért szeretnénk minél nyitottabbá tenni intézményünket a családok számára.

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében.

A családok erősségeinek megismerését, támogatását a pozitívumok kiemelésével valósítjuk meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelők, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Minden nevelési területnek az egészséges életmód alakulását kell szolgálnia, mely meghatározója a fejlődésnek. Az egészséges életmódra nevelést nem lehet elég korán elkezdni. A gyermekkorban kialakított normák, jó szokások nagyban meghatározzák a későbbi tudatos felnőttkori egészségvédő magatartást. A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit.

Az egészséges táplálkozás:

- biztosítani a kornak megfelelő ételeket
- biztosítani a nyugodt légkört
- megfelelő idő biztosítása
- állandó hely biztosítása az étkezéshez

Tudatos testápolási szokások:

⇒ rugalmas gondozási helyzet során alakítjuk

Rendszeres testmozgás, napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása:

Harmonikus életvitel biztosítása:

Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenció feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, gyógypedagógus, pszichológus, stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba.

3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

*„Elfelejtik, hogy mit mondtál,
elfelejtik, hogy mit tettél?
De sosem felejtik el, hogy
milyen érzést váltottál ki belőlük!”*

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A gyermek érzelmi, erkölcsi, közösségi magatartása a különböző tevékenységek közben fejlődik. A gyermekek más-más egyéniséggel, vérmérséklettel, érési ütemmel, szülői mintával érkeznek a bölcsődébe. Egyéniségükhöz alkalmazkodva, segítjük őket abban, hogy megtalálják helyüket a csoportban, hogy elsajátítsák a megfelelő viselkedési szokásokat. A kisgyermekek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttléti helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. Törekvünk a közös élményen alapuló tevékenységek gyakorlása, erkölcsi tulajdonságainak és akaratának, szokás-, és normarendszerének megalapozása. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet fordítunk a hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelők aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. Mini bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni

igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőttségigények arány garantálja.

A mini bölcsődében a gyermeklétszám legfeljebb 7 fő,

2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 8 gyermek lehet.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a

csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A gyermekekkel való együtt játszás során napi rendszerességgel énekelünk, mondókázunk, verselünk, mesélünk, bábozunk, alkotótevékenységeket ajánlunk fel, és játékos, mondókás tornát kezdeményezünk. A kisgyermeknevelő feladata, hogy megtervezze a tevékenységeket. Fontos az elalvás előtti altatódal éneklése, mese, illetve a halk zene.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A gondozás-nevelés főbb helyzeteinek megteremtése, kihasználása során arra törekszünk, hogy az a gyermek számára motiváló, élvezetes, interakciót ösztönző és tanulási élményeket biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

Gondozás

A gondozás olyan bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A gondozás alatt a kisgyermeknevelő és a gyermek meghitt közelsége lehetőséget teremt, hogy a csoportban élő gyermek időnként a felnőtt kizárólagos figyelmét élvezze, így lehet érvényesíteni a gyermek egyéni igényeit, az egyéni bánásmódot. A nevelési feladatok jelentős része a gondozási helyzetek során valósul meg. A felnőtt mindig pozitív modellt, mintát nyújtson a gyermek számára.

A kisgyermeknevelő minden tevékenységében legyen:

- ✓ őszinte, emberi, gondozási, nevelési helyzetekben példamutató.
- ✓ kommunikációja legyen hiteles, elősegítve a gyermek önfogadását, személyiségének egészséges alakulását.

Cél:

- ⇒ primer szükségletek kielégítése
- ⇒ kulturhigiénés szokások kialakítás
- ⇒ önállósodási törekvések támogatása

A gondozás szervezése

A gondozást az ölelkezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ- kisgyermeknevelő végzi. Távollét esetén a helyettesítést a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy csoportból egy kisgyermeknevelő és legfeljebb két kisgyermek tartózkodik. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

Gondozási tevékenységek

- ✓ étkezés
- ✓ testápolás pelenkaváltás, szobatisztaságra nevelés
- ✓ öltözködés
- ✓ pihenés, alvás biztosítása

Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelő gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Étkezés

Cél:

- **örömmel, jó étvággal egyék meg az ételt**
- korszerű konyhatechnológiai eljárásokkal előállított táplálékkal a gyermekek testi fejlődésének elősegítése, fiziológiás szükségletének kielégítése

[a17] megjegyzést írt: tevékenységek

[a18] megjegyzést írt: kisgyermeknevelőnek

- kulturhigiénés szokások kialakítása
- az önálló étkezés kialakulásának elősegítése

A kisgyermeknevelő feladata:

- ✓ étkezések során kellemes, nyugodt légkör megteremtése
- ✓ gondozási sorrend kialakítása melynek alapja a gyermek egyéni igényei
- ✓ tárgyi feltételek biztosítása
- ✓ elegendő idő biztosítása az étkezéshez a gyermekek táplálása, az önálló, tiszta étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása.

Megvalósulás folyamata: A gyermekek koruk és fejlettségük szerint (öbön vagy asztalnál ülve), gondozási sorrendben étkeznek.

Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót, a szükségleteket. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel-e a gyermekek ízlésének. A gyermekek játékterületből érkeznek asztalhoz, saját helyükre ülnek. Minimálisra csökkentjük a számukra fásztó várakozási időt. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít, tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyerekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési, táplálkozási szokások (pl. alapos rágás, gyümölcs, zöldség fogyasztása) kialakítására nagy hangsúlyt helyezünk. Az új ízelet, ételeket fokozatosan vezetjük be. A gyermekeket ösztönözzük, de nem kényszerítjük az étel elfogyasztására. Fontosnak tartjuk az információcserét a szülővel a gyermek étkezési szokásairól. Feljegyzéseket készítünk az étkezésről az egyéni dokumentációba.

Testápolás, pelenkaváltás

Cél:

- a gyermek jól érezze magát a gondozási művelet során
- az együttlét örömet jelentsen
- kulturhigiénés szokások kialakítása

- a gyermeki aktivitás, önállósodás elősegítése
- testséma kialakítása
- szobatisztaságra nevelés

A kisgyermeknevelő feladata:

- tárgyi és személyi feltételek biztosítása
- derűs, nyugodt légkör megteremtése
- a gondozási műveletek elvégzéséhez elegendő idő biztosítása a jó napirend kialakításával
- alapvető tisztasági szokások elsajátítása
- az egészséges fogfejlődés biztosítása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének egész életre szóló kialakítása.
- a gyermekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a tisztálkodás, a fésülködés,

Megvalósulás folyamata:

Környezetünk és testünk tisztasága nemcsak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek elleni küzdelemben is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermekkorban elkezdjük

Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért rendszeresen kezet mosunk. Mindig kezet mosunk a pelenkacsere, a vécéhasználat után.

A mini bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet.

Fontos feladatunk a helyes technikával végzett kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant használunk. A kézmosást és a törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtt fésülködés nemcsak a mozdulatok gyakorlása, de a testséma kialakulása, a saját test megismerése szempontjából is fontos. Ezért használunk nagy tükroket. Tanítjuk a helyes orrfújást, a zsebkendő higiénikus használatát.

Kiemelten fontosnak tartjuk a fogak ápolását, a helyes szájöblítés és fogmosási technika elsajátítását a gyermekekkel. A helyes rágás érdekében rendszeresen adunk zöldségféléket, gyümölcsöt. Fontosnak tartjuk a gyermekek rendszeres fogászati ellenőrzését.

A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően, evés utáni gondozás idején kerül sor szájöblítésre, fogmosásra, saját, jellel megjelölt eszközökkel. A zárt fogsorú gyermekek

fogkefét, fogkrémet használnak. Szükség esetén a kisgyermeknevelő megmutatja az öblögetést, a mozdulatokat. Jól segíti a helyes mozdulatok begyakorlását a mosdó fölötti tükör.

A pelenkás gyermekek egyszer használatos saját pelenkát használnak. A pelenkát naponta többször kicseréljük. Reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után pedig minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A székletes gyermek pelenkáját azonnal kicseréljük. Az önállóan, biztosan álló gyermeket az otthon kialakított szokásoknak megfelelően állva vagy fekve pelenkázunk.

Az otthon bilit használó gyermek a bölcsődében is bilit használhat, a gyermekvécét, mint lehetőséget ajánljuk. Ha szükséges, dobogót teszünk a vécé elé. A gyermekek testalkata miatt kislányok esetében mindig a kisgyermeknevelő végzi a törlést. A fiúknak ajánljuk a wc-papír használatát.

Szobatisztaságra nevelés

Cél:

- a szobatisztává válás elősegítése a gyermek egyéni érettségét figyelembe véve

A kisgyermeknevelő feladata:

- a lehetőség felkínálása – a gyermek egyéni fejlettségének figyelembe vételével – szükségleteinek elvégzésére a fürdőszoba használata során
- támogató együttműködés a gyerekekkel
- bátorítás, megerősítés
- elegendő idő biztosítása – kivárás.

Öltözködés

Cél:

- a gyermekek az időjárásnak megfelelően legyenek öltöztetve
- önállósodási törekvések támogatása
- A kisgyermeknevelő feladata:
- tárgyi személyi feltételek biztosítása
- bátorító támogató együttműködés a gyerekekkel
- elegendő idő biztosítása-kivárás
- a gyermekben kialakuljon az igény, a rendezett öltözékre

Megvalósulás folyamata: Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, izléses, kényelmes és praktikus, lábbelijük egészséges legyen, tartsa a bokát. A ruházat tegye lehetővé az önálló, szabad mozgást, játékot. Elegendő időt biztosítunk a gyermek számára az önálló öltözésre, vetkőzésre. Figyelemmel kísérjük tevékenységét, így elkerüljük, hogy a ruhát, a cipőt rosszul vegye fel, és elmenjen a kedve tőle. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet is fejlesztjük. A gombolást, fűzést, kapcsolást játékeszközökkel is gyakorolhatják a gyermekek. A testápolással kapcsolatos szokásalakítást következetesen végezzük.

Pihenés, alvás biztosítása

Cél:

- egyéni igények szerinti idő, lehetőség, biztosítása alvásra, pihenésre

Kisgyermeknevelő feladatai:

- ⇒ Az alváshoz optimális feltételek (átszellőztetett szoba, csend, nyugalom, kényelmes fekhely és ruházat, állandó hely, alvócimbor) biztosítása
- ⇒ egyéni bánásmóddal, testközeliséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítse az elalvást

Megvalósulás folyamata:A gyermekek akkor játszanak önfeledten, akkor vesznek részt szívesen a gondozásban, ha egyéni igény szerint megfelelő időt és lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra is.

Gyermekheverőn, puha sarokban, kuckóban pihenhetnek. Egyéni bánásmóddal, testközeliséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. A félrenyelés veszélye miatt nem adunk cumisüvegből folyadékot a fekvő gyermeknek. Az ébredés után lehetőség van csendes játékra, ügyelünk arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják meg társaik alvását.

Játéktevékenység

A kisgyermek természetes tevékenysége a játék, szabadon választott minden külső kényszertől mentes. A játék céltudatos tevékenység, mindig a gyermek közvetlen indíttatásából, belső feszültségéből ered, de a benne megnyilvánuló konkrét cél labilis, könnyen felcserélődik, változik. A játéktevékenység a személyiségfejlődés tere- tükrözője. Átala gazdagodik a

gyermek érzelmi élete, ismereteket szerez, fejlődnek képességei, készségei. Játék során alakul társas kapcsolata, szociális képessége. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése, mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játék velejárója az utánzás, a felnőttek mozdulatai, hangképzése, viselkedési mintája, mintakövetés, a szabályok, viselkedési minta belsővé válása. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával (megfelelő hangulat, hely, idő, eszköz) és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeit figyelembe véve és a helyzettel függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti.

Cél:

- A szabad játéktevékenységhez a tárgyi és személyi feltételek megteremtése. A jól kialakított napirenddel a lehető legtöbb időt biztosítani a gyermeknek ehhez a tevékenységéhez.

A kisgyermeknevelő feladata:

- tárgyi feltételek biztosítása, játék fajtánként elegendő mennyiség, pedagógiai értékű, jó minőségű eszközök tárháza
- a nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése. A napirenden belül elegendő eszköz, idő és hely biztosítása.
- csoportszoba kialakítása során játéksarkok kialakítása
- elegendő idő biztosítása
- támogató bátorító odafordulás
- személyiség harmonikus fejlesztése

Megvalósulás folyamata: A csoportszobák kialakításánál figyelembe vesszük, hogy minél több lehetőség legyen a játékre, megfelelő játéksarok, szép, otthonos hangulatos kialakítására. A játék örömteli, önkéntes, szabadon választott és belső szükségletből fakadó legyen. Időjárástól függően naponta játszanak az udvaron. Igény szerinti kezdeményezés és szerepvállalás a játékban. Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együtt játszás) biztosítása. A gyermeki játék önállóságának biztosítása. Segítjük a gyermekek készségeinek, képességeinek kibontakozását, fejlődését szabadon megválasztható játékkal, motiválással. Folyamatosan lehetőség adás szabad játékre, mozgásra.

Együtt játszással, énekléssel, mondókázással, verseléssel, meséléssel, bábozással, alkotótevékenységek felajánlásával, játékos, mondókás tornák kezdeményezésével sok örömet adunk a gyermekeknek.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A játék kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, játék közben ismerkedik, ill. megismeri az őt körülvevő környezetet, majd az időben előre haladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.

A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő - gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

A gyermek átéli a közös munkálkodás örömét és a tevékenység fontosságát, hasznosságát. Az öröm forrásai az együttesség, a tevékenység a fontosságának az átélése. Az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek a tevékenységből.

[a19] megjegyzést írt: Javaslom a fejezet elejére tenni, mivel a bölcsődében a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulásnak nevezünk minden olyan folyamatot, mely a gyermek fejlődését szolgálja és ebbe a gondozási helyzetek is beletartoznak.

[a20] megjegyzést írt: Ez minden tevékenységre igaz, alkotó, mozgás ...javaslom a szövegkörnyezetbe áthelyezését.

Mozgás, mozgásos játékok

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. A mozgást a gyermek alapvető testi szükségletének tekintjük.

Cél:

- sokféle rendszeres és örömteli mozgáslehetőséggel hozzájárulni a légzési és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez, valamint a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez.
- természetes mozgáskedv, mozgásigény kielégítése

A kisgyermeknevelő feladata:

- ⇒ a változatos mozgásformák sokszori gyakorlásához optimális feltételek megteremtése, mind a csoportszobában mind az udvaron, teraszon a megfelelő számú és minőségű mozgásfejlesztő játék biztosításával.
- ⇒ A balesetmentes környezet kialakítása és fenntartása. Játékos mozgásos programok szervezése, alkalmanként szülőkkel közösen.

Megvalósulás folyamata: A levegőzés fontos élettani hatása. Időjárástól függően a gyermekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végzik. Udvarunk, udvari játékaink lehetőséget adnak a mozgás különböző formáinak gyakorlására, az örömteli időtöltésre, a játékra.

Mind a szobában mind az udvaron is biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő eszközöket és játékokat. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Odafigyelünk a környezet balesetmentességére és a veszélyforrások kiküszöbölésére. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

[a21] megjegyzést írt: eszközöket és

Mondóka, ének, zene

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodó ének, mondóka felkelti az érdeklődését, formálja az esztétikai ízlését, pozitív érzelmeket kelt, érzelmi biztonságot nyújt.

Cél:

- ⇒ ölbeli, gyermek dalok, énekes játékok megismertetése
- ⇒ örömforrás biztosítása
- ⇒ zenei érdeklődés felkeltése
- ⇒ esztétikai fogékonyság formálása

A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai:

- Magyar mondókák, énekes játékok megismertetése.
- Dalolással kedvet keltsen az éneklésre és mintát adjon az önkéntes utánzásra.
- Összerendezett mozgásra készítés.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Hangszerek (pl: dob, cintányér, xilofon, csörgők, triangulum) megismertetése.
- Zenei nevelés tartalma
- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve.
- Napi rendszerességgel, az igényeknek, évszaknak, aktualitásoknak megfelelő tartalommal.

[a22] megjegyzést írt: pl.

[a23] megjegyzést írt: igényeknek megfelelően

Megvalósulás folyamata: A mini bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei

élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. Hangszerekkel (dob, csörgő, xilifon) igyekszünk érdekessé tenni a lüktetések, ritmusok világát. A mini bölcsődénkben a zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére. A zenei nevelésünk a gyermekek egész napját áthatja.

Zenei nevelés feltételei:

- Kisgyermeknevelő énekeljen.
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal, melyet emlékezetből el tud énekelni, el tudja játszani.
- nyugodt , derűs, szeretetteljes légkör biztosítása

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

Cél:

- ⇒ örömszerzés, gyönyörködtetés, az irodalmi fogékonyság megalapozása
- ⇒ könyvek iránti érdeklődés felkeltése, könyvvel való bánásmód elsajátítása, olvasóvá nevelés

A kisgyermeknevelő feladata:

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése. Közvetlen, derűs nyugodt légkör.
- Olyan igényes hazai és külföldi anyag kiválasztása, mely a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodik.
- Mesesarok kialakítása, ahol a gyerekek egyénileg bármikor elővehetik és nézegethetik a képes-, és mesekönyveket.
- Tudjon rövid verseket, egyszerű rövid meséket.
- Az irodalmi alkotásokat arcjátszával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérrje.

- A hangerő változtatásával tegye érzékelhetőbbé a gyermekek számára a mesék és versek hangulatát.
- Használja a mondókázás nyugtató hatását.
- A kisgyermeknevelő beszédmodell szerepéből következően tiszta, szép, választékos, nyelvtanilag helyes, érthető beszéd.
- Mondogasson a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket, verseket.
- Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre is.

Megvalósulás folyamata: A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. Csecsemő- és kisgyermek korban 1 éves korban nagy jelentőségű (a testi kapcsolat iránti igény kielégítésén túl) a simogatók, tapsoltatók, lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege mert megnyugtatóan hat a kisgyerekekre.

A mini bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotótevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye.

Cél:

- ⇒ Az építő, ábrázoló, alkotótevékenység segítése, térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása. A természet színeire, formáira való ráhangolódás.

A kisgyermeknevelő feladata

[a24] megjegyzést írt: Javaslom az egész ellátotti körre, nemcsak 2-3 év.

- A tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.
- Az alkotótevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása.
- A gyermek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tétel.
- Megismertetni a gyerekekkel különböző anyagokat (pl. gyurma, agyag, lisztgyurma, kavics, festék, ragasztó, nyomda stb.), eszközöket (pl. gyurmatábla, formázó, színes ceruza, zsírkréta, ecset, olló, rongypamacs, porkréta, textil, papír, stb.), a kézi munka alapelemeit (rajzolás, festés, mintázás).
- Az egyéni fejlettségnek, életkori sajátosságnak megfelelő motiválás.
- Gyermeki élmény- és fantázia világ gazdagítása

Megvalósulás folyamata: A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését.

A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: gyöngyfüzés, nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezeket a tevékenységeket a kisgyermeknevelő külön tervezi, és készíti elő. A tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segíti az alkotótevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását.

Kreatív sarkokat alakítunk ki a csoportszobában, ahol a gyerekek számára megszokott, elérhető helyen mindig rendelkezésre áll mindenféle anyag és eszköz amelyekkel fantáziájuknak megfelelően dolgozhatnak, alkothatnak. Nem mondjuk meg, mit csináljanak, hanem abban segítünk, hogy hogyan és miből lehet valamit elkészíteni. **Az elkészítés folyamata is játék.**

Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását.

Főbb alapanyagok: Előtérbe helyezzük a természetes anyagokat. Kréta, agyag, homok, papír, festék, fonal, gyapjú, különböző termékek, termények stb.

A **fejlesztés támogatásának tartalma**

[a25] megjegyzést írt: Ez nagyon jó ötlet, ha csoportban a legtöbb gyermek fogékony rá, ill. ha nincsenek kisebb gyermekek, akik a szájukba veszik, megkóstolják

[a26] megjegyzést írt: A bölcsődei ellátásban a fejlesztés kifejezést a lelassult, megrekedt fejlődés esetén használjuk, normál esetben a fejlődés támogatása kifejezés használatos, javasolom javítani.

- Képalakítás - firkálás, rajzolás, homokba pálcikával,
- Rajzolás - ceruzával, zsírkrétával, filctollal,
- Festés - ujjhegygel, nyomdával, ecsettel, szivaccsal, Agyagkompozíciók – a gyurmával, karcolás, lenyomat,
- Képalakítás - tépéssel, vágással, ragasztással, mozaikkészítés,
- Plasztikai munkák - egyszerűbb ajándéktárgyak készítése,
- Építés - hóval, homokkal, építőkockával, tuskéval, legóval, stb.

Környezeti nevelés a mini bölcsődében

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

Cél:

- ⇒ A gyermek és környezete között megfelelő összhang megteremtése
- ⇒ A gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek a bővítése
- ⇒ A helyzetek lényeges tanulási lehetőségének kihasználása, az egymásra épülő elemekből álló műveletsorok gyakorlása, próbálkozás az együttműködésre és feladat megosztásra.

Megvalósulás folyamata: A kisgyermeknevelők lehetővé teszik a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosítanak a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Témáink a környezeti nevelés során:

- ✓ növények megfigyelése, termések, levelek gyűjtése, játék ezekkel
- ✓ állatok megismerése, simogatása,
- ✓ az időjárás megtapasztalása
- ✓ évszakok jellemzőinek megtapasztalása
- ✓ járművek megfigyelése
- ✓ anyagokkal való ismerkedés, tevékenykedés

Egyéb tevékenységek

Vannak olyan tevékenységek a mini bölcsődénkben, amelyek különböző élethelyzetekhez, közös előkészületekhez, a környezet szépítéséhez kapcsolódnak.

Cél:

- ⇒ a közös munkálkodás, a tevékenység fontosságának, hasznosságának, a segítség átélésének hangsúlyozása, oly módon, hogy a gyermek a tevékenységben örömmel és önként vegyen részt, de bármikor kiléphessen belőle.

A kisgyermeknevelő feladata,

- ⇒ biztosítsa a próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztásának lehetőségét.
- ⇒ Fejlessze a gyermekek izlését, az igényességét, mások felé fordulását és az önállóságot.

Feltételek: Megfelelő méretű eszközök és elegendő idő biztosítása a tevékenységhez.

Megvalósulás folyamata: Ezek lehetnek pl. virágok öntözése, asztalok törlése, gyümölcsök mosása, terem rendbetétele, játékeszközök elrakodása, levélsöprés, stb. Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

A jó színvonalú ellátásunkkal szeretnénk megvalósítani, hogy gyermekeink elérjék az **óvoda érettségi** szintet:

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,

[a27] megjegyzést írt: A bölcsődei ellátásban szakmai dilemma, hogy beszélhetünk-e óvoda érettségi szintről, mivel az óvodában sincsenek különleges elvárások a gyerekekkel szemben. A szakma az utóbbi időben nem javasolja ennek a kifejezésnek a használatát, de a benne leírtak érvényessége adekvát.

- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdeklí minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények a mini bölcsődében

Mini bölcsődei életünket különböző ünnepek, ünnepélyek és rendezvények megszervezésével színesítjük és tesszük változatosabbá. Együtt játszva, énekelve, mesélve, tevékenykedve sok népi szokást életre kelthetünk. Törekszünk az eredetiségre, sokszínűsége és természetességre. Ahol a sokféle lehetőség az uralkodó hangulat, a tárgyi választék igazi örömforrás. A mini bölcsődében az ünnepek többségét zárt körben szervezzük, a gyermekek napirendjébe illesztve. Többcélú intézményként kapcsolódunk az óvoda nyílt napjaihoz.

Mini bölcsődénk ünnepei:

- a Mikulást,
- karácsonyi ünnepséget,
- húsvétot,
- farsangot,
- a gyermekek születésnapját, névnapját,
- gyermeknapot
- Anyák napja,
- Személyes elköszönés

A mini bölcsődében az életkornak megfelelő bábelőadást, gyermekkoncertet is nézhetnek, hallhatnak a gyermekek.

A feladatok ütemezésénél figyelembe vesszük a hagyományokat, az ünnepeket és a mini bölcsőde helyiségeit ennek megfelelően díszítjük. A díszítésbe bevonjuk a gyerekeket és a szülőket is.

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A mini bölcsődei nevelés gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A **szülő ismeri legjobban** gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit nagyban segítve a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A **kisgyermeknevelő pedig, mint szakember** szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele az őszinteség, a kölcsönös bizalom, a hitelesség, a személyes hangvételű, az etikai szabályokat betartó, az érintettek személyességi jogait tiszteletben tartó, tapintatos folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. A felvételtől szóló értesítés után, kezdő szülői értekezlet keretében mutatjuk be az intézményünket és annak működését. A mindennapi találkozások, beszélgetések útján napi információk nyújtása a gyermek fejlődéséről, napi tevékenységéről, intézményi aktualitásukról, a csoport életéről.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, vagy a beszoktatás ideje alatt a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a mini bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben kell tartani.

A jól felkészített gyermek izgalommal várja a vendég érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.

A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a mini bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

A kisgyermeknevelő fokozott figyelmet szentel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglátogatására, beszoktatására.

Beszoktatás (adaptáció)

A beszoktatás során a fokozatosság, a bizalom megteremtése, a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtése zajlik. A beszoktatásról, az első 10 napról külön dokumentáció készül a gyermek **üzenő füzetébe**. **szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.** A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülőnek információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól. A gyermekek kéthetes beszoktatási módszer segítségével válnak el a szülőktől, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást biztosítjuk. A beszoktatás során a kisgyermek, és a kisgyermeknevelő között fokozatos kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, valamint mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (Pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások, stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódsát. A beszoktatás előre megtervezett ütemterv alapján történik. Az anya, apa, vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását, és csökkenti az adaptáció során fellépő

[a28] megjegyzést irt: A gyermek törzslapjába készül a feljegyzés.

reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódsát. Minden beszoktatást családlátogatás előz meg. Minden kisgyermeknek lehetőséget teremtünk a beszoktatást segítő kedvenc tárgyainak behozatalára. Ezek az eszközök a nap egészében a gyermekek közelében vannak.

A beszoktatás idejéről a kisgyermeknevelő naponta feljegyzést készít, a gyermek fejlődési füzetébe. A beszoktatás általában mindig hétfői napon kezdődik.

A fő cél a szülő-gyermek-kisgyermeknevelő kapcsolatának építése.

A módszer alapelvei:

- ✓ a mini bölcsődében eltöltött idő, naponkénti fokozatos emelése,
- ✓ a gyermek fokozatos bevonása az eseményekbe,
- ✓ közvetlen szülői közreműködés a beszoktatás időszakában,
- ✓ saját kisgyermeknevelőjéhez való személyes kötődés kialakítása.

Fontos, hogy az anya csak a saját gyermekével tartson kapcsolatot, őt támogassa játékokkal, ő végezze a szokásos gondozási műveleteket. A gyermek közeledésére a kisgyermeknevelő barátságosan reagál, segíti játékát, tájékozódását a csoportban, tízóráira folyadékkal vagy gyümölcssel kínálja. Kérjük a szülőket, hogy mindig pontosan, a megbeszélte időre érkezzenek.

Gyermekek elöl ne szökjenek el, a búcsúzódás se legyen elnyújtott. A gyermek szoktatását egyszerre egy személy végezze. Lehetőség szerint az vigye végig a szoktatást, akivel először jött a gyermek a mini bölcsődébe.

A szülő a csoportban töltött idő alatt gyermeke igénye szerint játszhat együtt vele, vagy csendesen szemlélje tevékenységeit, biztos pontként gyermeke számára.

- ✓ Ne akarja a gyermeket a közeléből rögtön elküldeni!
- ✓ Ne tiltson mindent a gyermeknek, a kisgyermeknevelő szóljon, ha a gyermek olyan játékba kezd, ami a csoportban nem megengedhető.
- ✓ Ne ijesztgessék a gyermeket a bölcsődével!
- ✓ Engedjük, hogy kifejezhesse érzéseit a változásokra. (szabadjon a gyermeknek sírni is)
- ✓ Soha ne mondják neki, hogy akkor nem megyünk érted!

A beszoktatás időtartama 2 hét, hetenként érkezhet új gyermek a kisgyermeknevelőhöz. Indokolt esetben egyszerre 2 új gyermek szoktatását lehet végezni.

Napi kapcsolattartás

[a29] megjegyzést írt: A továbbiakban javaslok az alapprogram szerint követni a kapcsolattartás formáit ...napi kapcsolattartás, egyéni beszélgetés stb. – azokat, amik megvalósulnak a mini bölcsődében.

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően. Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a mini bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségi állapotáról, a változásokról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolat, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, önállóság, stb.). Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés ne a gyermek „feje felett”, hanem őt bevonva történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot, erősítik a bizalmat, lehetővé teszik a gyermek és egymás minél teljesebb megismerését, a nevelés összehangolását.

Üzenő füzet

Az üzenő füzet használata folyamatosan történik. Ebbe a szülő is bejegyez fontosabb kéréseket, valamint tájékoztatást ad a gyermek távolléti idején történt eseményekről. A szülő a mini bölcsődébe érkezés előtt rövid jellemzést ír gyermekéről, (allergia vagy egyéb tartós betegség) majd fontos bejegyzésekkel tájékoztatást ad a változásokról, a gyermek távolléte idején történt eseményekről. A kisgyermeknevelő bejegyzéseinek tudomásul vételét aláírásával igazolja.

A kisgyermeknevelő a beszoktatásról készít bejegyzést, valamint a gyermek egy-egy, a fejlődése során elért változásról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődésről) valamint a törzslapon vezetett fontosabb változásról és a negyedévenkénti értékelésről ad írásos tájékoztatást.

A kisgyermeknevelő

- a beszoktatás tapasztalatairól készíti az első bejegyzést,
- napi tapasztalatait - baleset, láz, bőr kipirosodása, megbetegedés – folyamatosan az üzenő füzetbe bejegyzi,
- a gyermek fejlődése során elért egy-egy változásról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődésről) tájékoztatja a szülőket,

- negyedévenként értékeli a gyermek egyéni fejlettségét.

Fogadóóra, egyéni beszélgetés

A szülő személyesen, a gyermekével foglalkozó kisgyermeknevelővel beszélheti meg gyermeke fejlődését, nevelésével kapcsolatos problémáit, erősségeit, esetleges fejlesztendő területeit, segítséget kaphat, hogy miben és hogyan tudja odahaza is segíteni gyermeke fejlődését a különböző területeken. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a mini bölcsődevezetője. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A fogadóórákra előre egyeztetett időpontban kerül sor. Ezek mindig nagyon személyesek és bizalmasak – természetes a titoktartás!

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések, kisgyermeknevelő vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéssztereotípák bővítésére. A kisgyermeknevelőtől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

A mini bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani. Beszoktatás előtti értekezleten célszerű bemutatni a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket. Ismertetni a szakmai programot, a házirendet, szülői kérdésekre válaszolni. Megbeszélni a családlátogatások időpontját, a beszoktatások idejét. A mini bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Szervezett programok

[a30] megjegyzést írt: Szakmai alapelvek szerint ez a két kapcsolattartás forma ugyanaz. Nincs különbség, mindegyik lehetőséget ad a gyermek fejlődéséről való beszélgetésre és az esetleges fejlődésbeli problémák megbeszélése, szülők számára nevelési segítségnyújtásra.

A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése, a család és a mini bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében.

Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi (zárt) csoportban való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Nyílt napok

Évente egyszer tavasszal a gyermeknap hetében nyílt napokat tartunk az óvodákhoz hasonlóan, ilyenkor az érdeklődő családok jönnek el gyermekükkel, hogy megnézzék, megismerhessék a bölcsődei életet, nevelési-gondozási munkánkat, ha a későbbiekben szeretnék gyermeküket bölcsődébe írni. Rövid írásos ismertetőt adunk a szülőknek a bölcsődei felvétellel és a szolgáltatások ismertetésével, amit otthon is elolvashatnak. A kisgyermeknevelők bemutatják a szülőknek a csoportokat és helyiségeket, játékeszközöket, mesélnek a napirendről, a saját gondozónői rendszerről, közös játszásra invitálják a gyermekeket és a szülőket. Családok igényeihez igazodva szakemberek előadása a szülőket érdeklő témákban, évente 1-2 alkalommal.

A mini bölcsőde kapcsolatrendszere

A mini bölcsődénk kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődék egymás közötti szoros együttműködése.

Fontos a horizontális kapcsolattartás más bölcsődékkal, mini bölcsődékkal, rendszeres, egymást segítő, támogató szakmai kapcsolat kialakítása.

Mini bölcsőde és óvoda kapcsolata

Az óvoda a mini bölcsődei nevelés-gondozás után fontos fejlődési lépcsőfok a gyermek életében.

A két intézmény között, olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Cél:

- ⇒ a gyermek számára az adaptáció, a bölcsődéből az óvodába kerülés ne jelentsen érzelmi megrázkódtatást, a gyermekek életmódjában a lehető legkisebb változás történjen, és biztosítva legyen személyiség-fejlődésük folyamatossága
- ⇒ a szakemberek betekintést nyerjenek egymás munkájába, megismerjék egymás szokásrendszerét, hagyományait

Tartalma:

- ✓ A mini bölcsődéből az óvodába történő zavartalan átmenet érdekében az óvodapedagógusokkal lehetővé tesszük, hogy a gyermekek pozitív élmények útján megismerkedjenek az óvodával.
- ✓ Bölcsődés gyermekek és kisgyermeknevelők látogatása az óvodában. Ismerkedés az új környezettel és az óvónókkal. Lehetőség szerint az óvodában, az első napokban a kisgyermeknevelő és az óvónő együtt fogadja a gyermekeket.
- ✓ A hatékony együttműködés érdekében ismerjük az óvoda Pedagógiai Programját. A bölcsődei Szakmai Programot ismerik az óvónóink, mely kiindulási alap az óvodában folyó munkához.
- ✓ Az óvodapedagógusok több alkalommal meglátogatják a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerik őket bölcsődei tevékenység közben. Ezek mellett az óvodába menő gyerekekről rövid szóbeli esetleg írásbeli tájékoztatót adnak kisgyermeknevelőink az óvónóknak, gyermekeik fejlettségéről és a várható nehézségekről, ezzel is segítve a gyermek megismerését.
- ✓ A kisgyermeknevelők meglátogatják az óvodába került gyerekeket.
- ✓ Az óvodavezető és a kiscsoportos óvónók részvételével szülői értekezletet tartunk a bölcsődében az óvodába távozó gyermekek szülei részére.

- ✓ Szakmai együttműködés formája a bölcsődei kisgyermeknevelők bekapcsolódása a szakmai munkaközösségekbe. A munkaközösség által nyújtott lehetőségek szakmai napok kihasználásával a korosztályból fakadó gondozási-nevelési feladatok eltéréseinek megtapasztalása.
- ✓ Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába.

Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel

Cél: együttműködés védőnőkkel és a gyermekorvossal az egészségügyi szokások, az egészséges életmód kialakításában.

Kapcsolatunk kiterjed a következőkre:

- javaslat mini bölcsődei felvételre,
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ,
- évközben felmerülő probléma megoldása,
- körzeti védőnők bejárása a mini bölcsődénkbe, amely tájékozáson és tapasztalatcserén alapul,
- gyermekorvos együttműködése külön megállapodás szerint.

Fontos a mini bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel.

Kapcsolatunk a gyermekélelmezéssel

Külön odafigyeléssel és külön ételkészítési rendszerben készítenek ételeket a mini bölcsődés gyermekeink számára. A konyhai szakértelem eredménye, hogy a táplálék mennyiségileg és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő és korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, élvezhető és a gyermekek diétájának megfelelő.

Együttműködés a Kormányhivatallal

A mini bölcsődénk működési engedélyének kiadására a fenntartó székhelye szerint illetékes Kormányhivatal jogosult. A mini bölcsőde kapcsolatot tart és az ellenőrzések alkalmával együttműködik a Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal Gyermekvédelmi koordinátorával.

Kapcsolat az ÁNTSZ munkatársaival

Mini bölcsődénk működésének megkezdéséhez a területileg illetékes ÁNTSZ a működési engedélyeztetési eljárásban szakhatóságként működik/működött közre. A működéssel kapcsolatos közegészségügyi kérdéseket tekintve kapcsolatot tartunk és az ellenőrzések során együttműködünk az ÁNTSZ területi munkatársaival.

Kapcsolat a fenntartóval

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata folyamatos, elsősorban a következő területekre terjed ki:

- az intézmény ellenőrzésére
- gazdálkodási, működési törvényességi szempontból,
- szakmai munka eredményessége tekintetében,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységre,
- a gyermekbalesetek megelőzése érdekében tett intézkedések tekintetében,
- az ünnepek, ünnepélyek közös megemlékezések,
- az intézményi, Szakmai Program, Házi rend jóváhagyása és módosítása tekintetében.

A fenntartóval való kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás,
- írásbeli beszámoló,
- egyeztető értekezleteken való részvétel.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek -

Többek között:

- Magyar Bölcsődék Egyesületével,
- Közművelődési intézményekkel (könyvtár, művelődési ház),

- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal,
- Gyámhatósággal,
- Pedagógiai Szakszolgálattal (korai fejlesztés, logopédia, gyógypedagógia, mozgásfejlesztés), Nevelési Tanácsadóval,
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A Szakmai Program működésének, bevalásának ellenőrzési rendszere

- Kérdőíveket állítunk össze a mini bölcsődébe járó gyermekek szülei részére. A bölcsődei ellátás végén kitöltött kérdőívek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy mennyire elégedettek a szülők a mini bölcsődei ellátással. A kérdőívek értékelése nyomán a szakmai kompetenciáknak megfelelően megteesszük a szükséges változtatásokat.
- A szülők panaszaikkal az intézményvezetőhöz, fenntartóhoz, Érdekképviselési Fórumhoz, gyermekjogi képviselőhöz fordulhatnak. A panaszokat minden esetben kivizsgáljuk, a következtetéseket levonjuk, és szükséges változásokat megteesszük.
- A mini bölcsőde szakmai vezetője, valamint az intézményvezető éves ellenőrzési terv szerint, rendszeresen ellenőrzi a kisgyermeknevelők munkáját, dokumentációját.

Gyermekről vezetett dokumentáció

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérsre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kel venni.

[a31] megjegyzést írt: Az jobb átláthatóság szempontjából javaslom a dokumentáció alábbi felosztását:
 A gyermekekről vezetett intézmény szintű dokumentáció: bölcsődei jelentkezési ív, megállapodások, nyilatkozat, adatlap, felvételi könyv, házirend, KENYSZI; A gyermekekről vezetett csoport szintű dokumentáció: csoportnapló, napi jelenléti év, étkezési nyilvántartás; A gyermekekről vezetett egyéni szintű dokumentáció: fejlődési napló, egészségügyi törzslap, üzenő füzet.

A gyermekekről vezetett intézmény szintű dokumentáció:

- ✓ bölcsődei jelentkezési ív, csatolva hozzá a házi gyermekorvos igazolását és a munkáltatói igazolást)
- ✓ megállapodások,
- ✓ nyilatkozat,
- ✓ adatlap,
- ✓ felvételi könyv,
- ✓ KENYSZI;

A gyermekekről vezetett csoport szintű dokumentáció:

- ✓ csoportnapló,
- ✓ napi jelenléti év,
- ✓ étkezési nyilvántartás;

A gyermekekről vezetett egyéni szintű dokumentáció:

- ✓ anamnézis (szülői kérdőív)
- ✓ fejlődési napló,
- ✓ családlátogatás tapasztalatai
- ✓ egészségügyi törzslap a fejlődési táblázattal
- ✓ üzenő füzet
- ✓ a befogadás tapasztalatai /időtartama 2 hét, napi feljegyzések készítése/

Napi jelentés kimutatás

TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI) A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük. A feladat felelősei a bölcsődevezető és az óvodatitkár. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

Gyermek egészségügyi törzslap

Felvételkor a szülő biztosítja, kitöltését a védőnő végzi. Ezt követően a kisgyermeknevelő vezeti a saját gyermekeiről. Útmutató segítségével rendszeresen írnak a gyermek érzelmi, értelmi, testi, szociális fejlődéséről, változásokról. A gyermekkel történő különleges események, a betegségek, hiányzások is bejegyzésre kerülnek.

Üzenő-füzet

A kisgyermeknevelő havonta tájékoztatja szülőket kisgyermeknevelői beírás formájában a gyermek teljes körű fejlődéséről, az eseményekről.

Csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti - délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzítik az étrendet, a levegőn tartózkodás, a szabadban altatás tényét, idejét.

Személyi térítési díjak és nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Az étkezési térítési díjakat valamint a bölcsődei gondozási díjat a fenntartó a **Harkányi Körzeti Óvodai Társulás** határozatban állapítja meg. A díjak felülvizsgálata minden év január 31-ig megtörténik.

A szülők részére ezt követően ki hirdetésre kerül a hirdető táblán.

- ⇒ A bölcsőde az igénybe nem vett étkezésre befizetett térítési díjat, túlfizetesként a következő hónapra elszámolja, vagy az ellátás megszűnésekor visszafizeti.
- ⇒ Ha a szülő a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, akkor a Fenntartóhoz: a Harkányi Körzeti Óvodai Társulási Tanácshoz fordulhat, megküldött levélben kérheti a felül-vizsgálatot.

Minőségi munkavégzés a bölcsődében, a nevelőmunka belső ellenőrzése

Minőségnek nevezzük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközponúságot biztosítják.

Feladatok:

- A bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alaprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozásnevelés szakmai szabályai, belső szabályzatok).
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja

- A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- A dolgozók érdeklteté tétele a minőségi munkavégzésben: értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése. A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. Évi XXXI. Törvény rendelkezik. A mini bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- ⇒ gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása,
- ⇒ szociális feladatok feltételeinek biztosítása,
- ⇒ prevenció megoldások és javaslatok,
- ⇒ egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben,
- ⇒ együttműködés a Család- és Gyermekjóléti szolgálattal, a szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tartunk a védőnőkkel, a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- ⇒ veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer működtetése, jelzés a Gyermekjóléti Központ felé,
- ⇒ évente beszámoló a gyermekvédelmi feladatokról

Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, a törvényes képviselők, és a mini bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira. **A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.**

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését, személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- védelemben részesüljön a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák,
- védelemben részesüljön a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy

- tájékozódjon a mini bölcsődei ellátásról,
- megismerje a nevelés-gondozás elveit, módszereit,
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét,
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket,
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat,
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a mini bölcsődei szakemberektől,
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák.

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy

- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa,
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye,
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében megtegye a szükséges intézkedéseket,
- együttműködjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel, és betartsa a Házi rendet.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje,
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat,
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

Érdekképviseleti Fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a mini bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében Érdekképviseleti Fórumot kell működtetni. Az Érdekképviseleti Fórum tagjai: a mini bölcsődei csoportot

képviselő szülő, a mini bölcsődét képviselő kisgyermeknevelő, szakmai vezető, a fenntartó egy delegáltja.

Az Érdekképviselői Fórum feladata

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.
- A hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntése.
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél lehetséges.
- A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Az Érdekképviselői Fórum önállóan szervezi saját működését.

Élelmezés

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- ⇒ mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- ⇒ a higiénés követelményeknek megfelelő,
- ⇒ megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- ⇒ élvezhető legyen.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. A gyermekek és a felnőttek étkeztetését saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény (szakorvosi javaslat) esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

Mellékletek

HÁZIREND

<i>Harkányi Óvoda, Mini bölcsőde és Konyha</i>	
Intézményvezető:	Kanizsai-Tóthné Szijártó Anikó
Intézményvezető helyettes:	Krutekné Varga Katalin
Szakmai vezető:	
Mini bölcsőde orvosa:	
Mini- Bölcsőde címe:	7815, Harkány Dankó Pista U. 7/1
 /Fax:	72/480-330 30/254-61-45
E-mail:	ovodavezeto1@gmail.com
Irányítói jogkör gyakorlója:	Harkányi Körzeti Óvodai Társulás Társulási Tanácsa
Címe:	7815, Harkány Dankó P. u. 7/1
Fenntartó szerve:	Harkányi Körzeti Óvodai Társulás

A házirendet az Intézményvezető készíti el és a nevelőtestület fogadja el.

A házirend elfogadásakor, illetve módosításakor a szülői szervezet véleményezési jogot gyakorol.

A házirend kihirdetés és kifüggesztés napján lép hatályba. A hatálybalépést követően az intézmény valamennyi alkalmazottjára, az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő gyermekekre és szüleikre vonatkozik.

1. **A nevelési év** szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.
2. **A mini bölcsőde naponta 7.00 órától** fogadja az érkező gyermekeket. A gyermek hazaviteléről **délután 17.00 óráig** kell gondoskodni.
3. **Nyári zárva tartás** minden nevelési év augusztusában 3 vagy 4 hét. Ekkor történik az éves felújítás, karbantartás, nagytakarítás, így a munkálatok zavartalan lebonyolítása érdekében az óvoda zárva tart. A mini bölcsőde nyári zárásának időpontjáról a szülők legkésőbb február 15-ig értesítést kapnak, melynek tudomásul vételét aláírásukkal szükséges

[a32] megjegyzést írt: Ha az előzőekben és a működési engedélyben 17 óráig van nyitva a bölcsőde, akkor a házirendben is javasolom ennek az időpontnak a rögzítését.

hitelesíteni. Egyéb zárva tartásról a fenntartó dönt. Ilyen a Karácsony és Szilveszter közötti időszak, amikor a mini- bölcsőde zárva tart.

4. A mini bölcsődében **április 21-e**, vagy az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben **nevelés-gondozás nélküli munkanap**.
5. **Rendkívüli szünet** elrendelésére a fenntartó engedélyével egészségügyi okokból, természeti vagy más katasztrófa esetén kerülhet sor.
6. **A mini bölcsőde napirendje, étkezések, pihenések időpontjai:** A jól szervezett, **folyamatos**, ugyanakkor **rugalmas napirend** a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. **Reggel 8.30 óráig érkezzenek meg a bölcsődébe a gyerekek.**
7. A mini bölcsődéből a gyermeket csak a szülők, vagy az által az üzenő füzetben, nyilatkozatban, írásban megbízott személy/-ek/ vihetik el, 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg. Váloper ideje alatt a hivatalos Gyámhatósági vagy Bírósági végzésig egyik szülőttől sem tagadhatja meg a kisgyermeknevelő a gyermek elvitelét. Válast követően a kisgyermeknevelő a Bírósági határozatban foglaltak szerint jár el.
8. **Mini bölcsődei felvétel:** A min bölcsődében 20 hetes kortól három éves korig gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.
9. **A mini bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható!** A közösség egészségének megtartása érdekében hőemelkedéses, lázas antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a mini bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a mini bölcsődét haladéktalanul értesíteni kell.
10. **A gyermek gyógyszer- és ételérzékenységéről a szülő köteles tájékoztatni** a kisgyermekgondozót, és az erről szóló orvosi igazolást bemutatni, illetve az üzenő füzetbe beírni.
11. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a mini bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. A változásokat kérjük közölni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

12. A betegség vagy egyéb okból való távolmaradást, legkésőbb a hiányzás napján szíveskedjenek jelezni a kisgyermeknevelők felé. Amennyiben nem betegség miatt van távol a gyermek akkor azt a kisgyermeknevelőnek a hiányzást megelőző napon jelteni kell.

13. Betegség után csak orvosi igazolással tudjuk újból fogadni a gyermeket. Az üzenő füzetbe kérjük a gyerek betegségét, a szedettgyógyszer nevét feltüntetni, hogy az a gyermek Egészségügyi Törzslapjára feljegyezhetőlegyen.

14. A mini bölcsődében minden gyermeknek külön polca van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a polcokon, mert a mini bölcsődében hagyott, illetve a gyermekén levő vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.

15. A gyerekek napi **négyszeri étkezésének** megszervezése a mini bölcsőde feladata. A gyermek ételérzékenységről a szülőnek nyilatkoznia kell. A szülő kérelme és a szakorvosi javaslat alapján szervezi meg a mini bölcsőde a gyermek eltérő étkeztetését. Az intézmény területén kerülendő a gyermekek nassoltatása, étellel kínálása (higiéniai és etikai okokból).
Az étkezés lemondás szabályai:Az étkezések lemondása legkésőbb **reggel 9 óráig** lehetséges, amely másnaptól érvényes. **Minden le nem mondott étkezési napot fizetni kell.**Az ingyenes étkezésre jogosultaknak is minden esetben le kell mondaniuk az ebédet, ha a gyermek nem jön óvodába!

16. Határozatok, igazolások, nyilatkozatok, szakértői vélemények alapján, ingyenes étkezésben részesülnek:

- ⇒ a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult gyermek
- ⇒ a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek
- ⇒ a 3 ill. több gyermekes családok
- ⇒ a tartósan beteg gyermek, vagy tartósan beteg gyermek családjában élők
- ⇒ ha olyan családban él, amelyben a szülők nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb nettó munkabér 130%-át
- ⇒ nevelésbe vették

Az étkezési kedvezményekhez szükséges igazolásokat minden nevelési év elején le kell adni!

A támogatások megszűnését, az igazolások lejártát a szülő kötelessége figyelemmel kísérni, és az intézmény felé jelezni.

A lejárat napját követően a kedvezményt nem áll módunkban figyelembe venni!

Hiányzás esetén a gyermek ételadagját le kell mondani!

17. **A család és a mini bölcsőde kapcsolatának erősítésére** lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermekgondozó-szülő napi találkozásaira, szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Szívesen vesszük akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődése vagy az otthoni eseményekre vonatkozó észrevételeit. Módot adunk a családoknak a mini bölcsőde életébe való betekintésre. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját a gyermekük csoportvezetőjével előre egyeztessék.

18. Kérjük, hogy **a térítési díjat az előre jelzett időpontban fizessék be!** Fizetési vagy egyéb gondjaik esetén forduljanak bizalommal a mini bölcsőde vezetőjéhez, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

19. **A bölcsődébe csak boltban vásárolt élelmiszert hozhatnak be!**

20. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.

21. A mini bölcsődében elhelyezett gyermekek jogai:

- Segítségnyújtás a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a korai szocializációhoz,
- Emberi méltóságának tiszteletben tartása, a bántalmazással, az elhanyagolással szembeni védelemben részesítés,
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozás biztosítása.

22. A szülő a gyermeke felvételét követően köteles:

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködni,
- Nyilatkozni a házi rendben foglaltak tudomásulvételéről, annak tiszteletben tartásáról,
- Adatokat szolgáltatni a vezetett nyilvántartásokhoz,
- Bejelenteni a szociális ellátásra való jogosultság feltételeiben bekövetkezett változásokat 15 napon belül.

23. Az ellátás megszűnik:

- A szolgáltatás jogutód nélkül maradásával,
- A gondozott 6 hétnyi indokolatlan távolmaradásával,
- A törvényes képviselőnek a jogviszony megszüntetésére vonatkozó bejelentését követő 15 napon belül,

- Ha a szolgáltatásra feltételei már nem állnak fenn, vagy a gyermeket más intézménybe helyezik el,
- A házirend súlyos megszegésével,
- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a mini bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt mini bölcsődébe nem gondo-zható, illetőleg magatartási zavara veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

24. Óvó- Védő előírások, biztonsági szabályok:

- ☞ **Ékszer-t ne hordjanak a gyerekek! Gyermekközösségben viselésük balesetveszélyes lehet, esetleges elvesztésükért nem tudunk felelőséget vállalni.**
- ☞ **A bejárati ajtókat 9⁰⁰ óra után zárjuk. Később érkező gyerekek szülei csengetés után tudnak bejönni az intézménybe.**
- ☞ **Az intézményegész területén és annak 5m-es közvetlen környezetében a dohányzás szigorúan tilos!**
- ☞ **Az óvodába értékes tárgyakat, játékokat ne hozzanak!**
- ☞ Az udvaron fel kell hívni a gyermekek figyelmét az udvari mozgásfejlesztő eszközök helyes használatára.
- ☞ Veszélyes anyagokat, tisztítószereket a gyermekek elől jól elzárható helyen kell tartani.
- ☞ **Az intézményből csak hivatalos ügyben lehet telefonálni! A mobiltelefon használata magáncélú beszélgetésekre a gyermekközösségben, a csoportszobában, ill. az udvaron nem megengedett, ilyenkor a készüléket néma üzemmódban kell tartani.**
- ☞ **Tűz és bombariadó esetén az intézmény SZMSZ-ben megfogalmazottak az irányadóak**
- ☞ **Délután ha jönnek a gyerekekért, az óvoda területét rövid időn belül el kell hagyni, a mini bölcsőde udvara nem használható játszótérként.**

25. A mini bölcsőde Érdekképviseleti Fórumot működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és a fenntartó képviselője vesz részt.

A HÁZIREND BETARTÁSÁT KÖSZÖNJÜK!

A házirend érvényes 2018. szeptember 1-től.

Harkány, 2018. június 30.

.....
Intézményvezető

2.számú melléklet

M E G Á L L A P O D Á S
Mini bölcsődei ellátás igénybevételéhez

mely létrejött *egyrésről: A Harkányi Körzeti Óvodai Társulási Tanács* fenntartásában működő **A Harkányi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha**, mint ellátást nyújtó képviselőjében eljáró: Kanizsai-Tóthné Szijártó Anikó

(továbbiakban: Ellátó)

másrészről:

Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:.....

Lánykori neve:.....

Anyja neve:.....

Lakcíme:.....

között az alulírott helyen és napon az alábbi feltételekkel:

A mini bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:.....

Születési helye, ideje:.....

Anyja neve:.....

Lakcíme:.....

TAJ száma:.....

A felek megállapítják, hogy az Ellátást igénybe vevő törvényes képviselője kérelmet nyújtott be a mini bölcsődei ellátás igénybevétele iránt, amely alapján az Ellátó az ellátást igénybe vevő részére az intézményben férőhelyet biztosít.

I. A mini bölcsődei ellátás időtartama

1. Az Ellátó a mini bölcsődei ellátástév.....hó.....napjától kezdődően (a megfelelő aláhúzendó),

- határozatlan időtartamra: a jogosultsági feltételek megszűnéséig.
- határozott időre:-ig biztosítja.

II. A mini bölcsődei ellátás tartalma, módja

1. Az intézmény fenntartója, a Harkányi Körzeti Óvodai Társulási Tanács 7815, Harkány Petőfi S. u. 2-4 szám alatt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében mini bölcsődét működtet.

Az intézmény a Baranya Megyei Kormányhivatal által kiadott működési engedéllyel rendelkezik.

2. Az intézmény a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő ellátást nyújtja.

3. A mini bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- a szakszerű gondozást, nevelést,
- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a test-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét
- az élettani szükségleteknek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő napi négyzseri étkezést,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- az egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- az állandóságot (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmódot,
- a megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- a személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- a korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- mini bölcsőde orvosi ellátást,
- óvodai életre való felkészítést.

4. A mini bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend megismertetését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat,
- az intézmény működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen.

III. Térítési díj megállapítására, megfizetésére vonatkozó szabályok

1. A Harkányi Körzeti Óvodai Társulási Tanács a **gyermek gondozása, nevelése, nappali felügyelete és a vele történő foglalkozás** (együtt: gondozás) **díját 0 azaz nulla Ft/nap** összegben állapította meg.

A mini bölcsődei ellátás keretében nyújtott **étkeztetésért térítési díjat Ft/nap kell fizetni**, melyet **A Harkányi Körzeti Óvodai Társulási Tanács** rendeletben rögzít.

2. A fizetendő személyi térítési díj összegéről az intézményvezető a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatja az ellátást igénybe vevő törvényes képviselőjét. A tájékoztatás tartalmazza a térítési díj megállapítására vonatkozó hatályos szabályokat is.

3. A személyi térítési díj megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától.

4. A térítési díjat havonként a tárgyhónap 15. munkanapjáig kell befizetni csekken vagy átutalással, az intézmény számlaszámára.

5. Az intézményi térítési díj összege:.....**Ft/nap**, azazforint/nap.

Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője által fizetendő személyi térítési díj összesen napi összegben:**Ft/nap**.

6. Étkezési kedvezmény az arra való jogosultság igazolása esetén, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján vehető igénybe. A kedvezményekről az intézményvezető tájékoztatja a szülőket a beiratkozás során. A kedvezmények jóváírására az igazolás leadásának napjától van lehetőség.

7. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, vagy annak csökkentését vagy elengedését kéri, a térítési díj összegéről kiküldött értesítő kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fenntartóhoz (A Harkányi körzeti Óvodai Társulási Tanácshoz 7815, Harkány Petőfi S. u. 2-4) fordulhat.

IV. Az ellátás megszüntetésének módjai

1. Mini bölcsődei ellátás megszűnik:

- ha a mini bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt mini bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a mini bölcsődei nevelési-gondozási év végéhez ért, vagy a harmadik életév betöltését követő december 31. után, valamint a Gyvt. 42.§ (1) alapján a gyermek a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás megszüntetését kéri.

2. Az ellátás megszűnésének időpontja: 20..... évhónap

3. A mini bölcsődei megszűnés okai: (a megfelelő aláhúzendó)

- óvodába ment
- betegség miatt
- elköltözött
- egyéb:.....

V. Hozzájáruló nyilatkozat

Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat és videofelvételeket a mini bölcsőde szakmai anyagaiban (Szakmai Program, Tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciák, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben, stb.) felhasználhassa és nyilvánosságra hozhassa. (a megfelelő aláhúzendó)

Igen

Nem

VI. Záró rendelkezések

1. A felek tudomásul veszik, hogy a megállapodás a tartalmát érintő jogszabályi, illetve a fenntartó rendeletében történő változás esetén módosításra kerül.
2. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen közös megegyezéssel kívánják rendezni.
3. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője a vitatott intézkedésekkel szemben a fenntartóhoz fordulhat.
4. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője kijelenti, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatást megkapta.
5. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője kijelenti, hogy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.
6. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője kijelenti, hogy a megállapodásban foglaltakat megismerte, megértette és aláírásával egyidejűleg egy példányát átvette.

Harkány, 20..... év hó nap

.....

Szülő/gondviselő

.....

intézményvezető

Jelen megállapodás két eredeti példányban készült.